

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

13.02.2023 nr 1-1/2023/1

Algus 16.00

Lõpp 17.52

Istungit juhatas: Tõrva Vallavolikogu esimees Enn Mihailov, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen.

Võtsid osa volikogu liikmed: Heli Holm, Allan Ilisson, Ülle Juht, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Hardo Lust, Enn Mihailov, Harry Mägi, Enn Nugis, Romet Piller, Ahti Saar, Tarmo Tamm, Giia Timpson, Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Tiiu Vips. Kalle Vister

Puudusid: Arnold Looga, Rein Reinsalu

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Maido Ruusmann, abivallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige/finantsjuht Maire Appo, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, vallasekretär Signe Kiin, avalike suhete spetsialist Marianne Sokk, keskkonnaspetsialist Terje Tomson, vallasekretäri abi Eve Eisen.

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 18 poolt kinnitada istungi päevakord:

1. Vallavanema informatsioon
2. Tõrva valla 2023. aasta eelarve II lugemine
3. Tõrva valla 2023. aasta eelarve vastuvõtmine
4. Laenu tagamine
5. Audiitori määramine
6. Tõrva valla huvihariduse ja huvitegevuse kava 2023 kinnitamine
7. Detailplaneeringu menetluse lõpetamine Valga 51a detailplaneeringu Järve puhkeala osas
8. Jaoskonnakomisjonide moodustamine
9. Rahvakohtunikukandidaatide valimine
10. Volituste andmine lepingu sõlmimiseks
11. Määruse kehtetuks tunnistamine

16.01 – istungile saabus Heli Holm

1. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - järgnevalt informatsiooni vallavalitsuse tegevustest ja vallas juhtunust.

Rahvastikuandmed: elanike arv seisuga 1. veebruar 2023 oli 5924. Sünde oli jaanuaris 3, surmasid 16. Tõrva valda saabus 25 inimest ja välja kirjutas 17 inimest. Seega rändesaldo on taas kord positiivne aga loomulik iive on tugevalt negatiivne. Võrreldes 1. jaanuari seisuga vähenes valla elanike arv 6 inimese võrra.

Hetkel ei ole veel jaanuari tekkepõhist tulumaksu kui meie peamise tuluallika laekumise numbrit.

Kassapõhiselt laekus jaanuaris tulumaksu sama palju kui eelmise aasta jaanuaris.

Keskkonna- ja ehitusosakonna suurematest tegemistest on töös Vanamõisa elamupiirkonna infrastruktuuri rajamise hankemenetlus. Taotluse hankes osaleda esitasid 11 ettevõtet, kes kõik kvalifitseerusid. Ettepanek pakkumuse esitamiseks on tehtud kõikidele taotluse esitanutele. Pakkumuse esitamise tähtaeg on 30. märts, mil saame rääkida konkreetsetest pakkumuse numbritest. Vanamõisa elamupiirkonna 24 krundi omanikud on kas kinnistusraamatusse kantud või on tehingud kohe tegemisel. Seega on kõik krundid endale omaniku leidnud.

Käimas on Tervisekeskuse lammutustööd. Ehitaja on lubanud ehitustööd lõpetada novembri lõpus.

Nagu ka varasemalt volikogus ette kantud, on saanud rahastuse Tõrva Gümnaasiumi B korpuse energiatõhusamaks muutmise projekt. Selle projekti kogumaksumus on natuke alla miljoni euro.

Projekteerimistööde leping on sõlmitud Projektbüroo OÜ-ga. Tööd, mis tehakse, on välispiirete soojustus, ventilatsiooni ehitamine ja kuna ehitushinnad on hetkel langustrendis, on lootust, et sama raha eest saab vahetada ka aknad. Aknad on küll 2000-ndate keskpaigas vahetatud aga nende energia sääst ei ole enam tänapäevaseks väga hea. Kui nimetatud tööd saaks tehtud, paraneks sisekliima ja oleks tohutu energia kokkuhoid. C korpus, mis on ehitatud 2000-ndate alguses, on soojustatud. A korpus ehk vana maja jääb tulevikuks.

Muinsuskaitseamet on eraldanud toetust Helme ordulinnuse varemete ja Helme kiriku varemete konserveerimistööde jätkamiseks.

Vallamajanduse osakonna tegemistest jageletakse kütjaga, kes tahab hinda tõsta. Puidu hinnad ja graanuli hinnad on langustrendis ja seega ei ole me hetkel nende hinnatõusu taotlust heaks kiitnud. Hinnatõusu taotlusele oleme vastanud, et taotluse sisu ei ole põhjendatud. Enampakkumisel oli Soontaga külamaja, kus kõrvaltingimuseks oli, et omandaja peab võimaldama külaliikumisel, kui seda peaks vaja olema, korraldada seal sündmusi ja kokkusaamisi. Enampakkumise alghind oli 20 000 eurot. Oli üks pakkuja ja 20 000 euroga sai see ka võõrandatud.

Tikse Coop ette Ravila tänavale on paigaldatud peatumise keelu märgid.

Valmis on Pori silla ja Riiska linnaosa sildade remonttööd. Mõningad vaegtööd jäid ka kevadeks, mida ei saanud ilmastiku tõttu teha. Endiselt on võimalik otsustuskorras osta Veski tn 9 kinnistu. Samuti ootab uut omanikku Helme mõisa peahoone. Endiselt otsime üürnikke kõrtsihoone panga ruumidesse ja bussijaama ruumi.

Selle õppeaasta lõpul on Tõrva Gümnaasiumi direktori ametikohalt lahkumas Ivar Hanvere. 2023. aasta on liikumisaasta, on tehtud sporti ja kultuuri.

Küsimused

Virgo Kosemets: - kui meil on valla allasutus, 100% valla omanduses, kas nad peavad kõikidele tekkinud küsimustele andma vastuse? Näiteks teen kirjaliku arupärimise, kas Tõrva Veejõud peab kõikidele kirjalikele küsimustele vastama või on õigis keelduda?

Maido Ruusmann: - kui tegemist on eraldiseisva äriühinguga, lähtub see oma ühingu vormist. Hetkel ei saaks meie äriühinguid võrdsustada vallavalitsuse hallatavate asutustega. Esialgsel pilgul tundub, et neid peab käsitlema täpselt sellises vormis nagu nad on. Äriühingule, olenemata sellest, kes on nende omanik, rakendub nende õiguslikust vormist tulenevad õigused ja kohustused.

Romet Piller: - kuidas on ujumise aegadega? Jutt käib Tõrva Gümnaasiumist. Kas koolilt on ujumise aegu ära võetud? Kuidas kasutavad ujulat teised koolid? Olen kuulnud, et ka lasteaedadele on ujumist lubatud? Kuidas sellega on?

Maido Ruusmann: - midagi ära võetud ei ole. Kõik suhted on opereerimislepingu kohased, nii nagu opereerimishankes kirja pandi. Kui töötati välja opereerimislepingu tingimusi, lepiti koostöös Tõrva Gümnaasiumiga kokku aeg, millal koolid tahavad ja saavad ujulat kasutada. See aeg on tööpäevadel 9.30 kuni 15.00. Arusaamatusi tekitas tunniplaani valesti planeerimine. Vallavalitsusel oli varasemalt vahepeal koguda kokku erinevate koolide soovid ujumisaegade kohta. Nii on ajad ka tabelisse pandud. Nägin kirjavahetust, kui segadus algas. Suvel juulis-augustis saatis abivallavanem Helen kirja Tõrva Gümnaasiumisse, palvega tunniplaan tehes planeerida ujumine lepingust tulenevatesse aegadesse. Kuid gümnaasium pani ujumise ka esimesteks tundideks. Seega ei ole kellelki midagi ära võetud. Reeglid on olnud teada algusest peale. Meil on aeg, käivad sel ajal seal siis lasteaia lapsed, Tõrva Gümnaasiumi lapsed, Ala, Riidaja, Ritsu või Hummuli Põhikooli lapsed, see on juba haridusasutuste korraldada.

Helen Elias: - eirati kokkulepet. Ujumine on planeeritud uuesti märtsi-aprilli. Loodan, et siis sellist probleemi enam ei tule. Lasteaedade juhatajad uurisid, kas on huvi. Mõmmiku lapsed tahavad ujumas käia. Saavad käia eelnimetatud ajal.

Virgo Kosemets:- ujula on Tõrva Veejõu bilansis. Opereerimislepingu sõlmis Tõrva Veejõud Tõrva VM OÜ-ga siis, kui hotelli osa ei olnud veel välja ehitatud. Rendileping oli siis 2500 € + käive. Peale lepingu sõlmimist ehitati II korrusele hotelli osa, kuhu panustati maksumaksja raha. Kas see leping vaadati üle ja kas see on endiselt 2500 € + käive?

Maido Ruusmann: - jah, see info on õige, opereerimisleping, mis esialgu sõlmiti, oli 2500 € pluss käibemaks. II korruse rendiks on OÜ Tõrva Veejõud sõlminud eraldiseisva üürilepingu üüri tasuga suurusjärgus ca 17 000 eurot aastas pluss käibemaks.

Tarmo Tamm: - kui gümnaasiumi õpilased käivad ujumas tunniplaani alusel ja see on ära klatitud, kes kureerib aga maakoolide õpilaste ujumist?

Maido Ruusmann: - abivallavanem võtab selle info kokku, vallavalitsus koordineerib erinevate haridusasutuste poolt antud soovide aegadesse mahutamist.

Tarmo Tamm: - kas see viga ei tulnud tabelist välja?

Maido Ruusmann: - soove ei ole alati õigeaegselt esitatud. Abivallavanem pöördus haridusasutuste poole palvega anda andmeid juba suvel. Oma soovidega tuldi aga alles siis, kui kooliaasta oli alanud. Loodame, et asjaajamise käik saab tulevikus paremaks.

Tarmo Tamm: - eelmise nädala alguses oli siin peaminister Kaja Kallas. Kohtudes ettevõtjatega esitati seal küsimusi. Helme Hooldekodu omanik Sven Allas võttis sõna teemal, mis on täna päevakorras - hooldekodu vs. eraettevõtlus vs. omavalitsuse hooldekodu kohapeal tegutsemas. Käisin nädala jooksul Tõrva hooldekodus, pidin röntgenis käima, tuli sisse ja välja minnes nina praktiliselt kinni hoida. Sattudes nüüd esimest korda kutsutuna Helme Hooldekodusse, oli hoopis teine õhkkond. Tuli meelde üks pilt – teeme haigla korda. Kas see hais käib selle korra juurde? Teine märkus haigla juures on see, et eelmisel aastal tehti katus täis ulatuses. Viies hommikuti poega kooli, on enamjaolt tänav suletud ja linnid on ees. Eeldan, et katuse tegemise juures on midagi mööda pandud või ei ole piirded õiged. Seda enam, et ka teisel pool on ehituse tõttu liikumist piiratud. Arusaadav, et on talv, aga ikkagi. Tänavapoolset külge peaksid kinnistu omanikud korras hoidma. Siin on kaks probleemi. Üks on pikaldasem. Näen, et eraettevõtlus suudab arendada, olen seda toetanud. Ei saa aru, mis siin kohapeal seis on. Eeldan, et see on seotud Tervisekeskusega ja kokku liitmisega. Kuidas selles valdkonnas haigla hoonega edasi liikuda?

Maido Ruusmann: - selgituseks teistele volikogu liikmetele, et peaminister Kaja Kallas külastas visiidi käigus Kagu-Eestit, kaasa arvatud Valgamaad. Kokkusaamine oli ettevõtjatega ja Helme Pansionaadi omanik Sven Allas esitas peaministrile küsimuse – milline on peaministri seisukoht, kas avalik sektor peaks hooldekodu omama ja seda teenust pakkuma, samal ajal kui seda pakub erasektor? Peaministri vastus oli mitte vaid hooldekodu suhtes - kus turg toimib, ei peaks avalik sektor toimetama. Olen isiklikult sama meelt. Varem turg ei toiminud ja paljud omavalitsused pidid hooldekodusid tegema, sest erasektorit ei olnud. Täna on olemas Helme Hooldekodu ning teised teenuse pakkujad. Helme on tahtnud aastaid meie hooldatavaid, kes on Tõrva ja Hummuli hooldekodudes. Mis on pikk vaade? Probleem on hoones. Hoone on väike ja hooldekoduks mitte kõige sobivam, samuti on tema olukord halb. Ta on ka muinsuskaitse all. Sven Allas esitatud küsimusega surus, et lõpetaksime ise teenuse pakkumise ja annaksime hooldatavad koos personaliga üle Helmele. Ideeliselt miks mitte. Hooldekodu ei tooda raha ega vii seda ka välja. Ta on isemajandav ja saab ise hakkama. Viies hooldekodu välja ajaloolisest pangahoonest, mis saab hoonest? Me ei saa tekitada aega, mis oli seal enne hooldushaigla sinna paigutamist. Kesklinnas olev hoone jääks tühjaks ja me ei saaks teda ka kütteta jätta. Meil jääks kulu peale. Tegemist on üle 1000 m² suuruse majaga. Hoides seal ka 5 °C, kulutame palju raha lihtsalt selle elushoidmisele. Lootes, et erasektor tuleb ja rekonstrueerib hoone ära - 1000 m², kui rekonstrueerimise m² hind on 2000 eurot, kokku 2 miljonit, kes peaks seda tegema? Kui see on leitav, oleks mõistlik seda teed minna. Algselt oli tegemist hooldushaiglagaga, mis ajapikku kujunes hooldekoduks. Tingituna meditsiini ja hoolekande poliitikast, jäi kohti järjest vähemaks. Alguses oli kohti paarikümne või peale ringis ja lõpuks jäi vaid 5 kohta. Jäi hooldekodu. AS Tõrva Tervisekeskuse uus juhataja on pööranud pilgu üldhoolduselt hooldusabile. Kui on hea plaan, mida hoonega teha, tasub arutamist. Kui Tõrvas on 40 hoolduskohta ja Hummulis 15, on see maht väike, kuna hooldekodu on ka mahuäri.

Heli Holm: - lõhna probleemi lahendavad aknad ja ventilatsioon.

Tarmo Tamm: - ma ei ole sellega nõus. Ma ei saanud 31. jaanuaril minna hoonesse eest, kuna see oli piiratud. Läksin tagumisest uksest ja all on hais.

Heli Holm: - ventilatsioon puudutab tervet hoonet.

Tarmo Tamm: - investor võiks tulla sellesse majja. Muinsuskaitse piirab sõltumata omanikust. Asjadega peaks edasi liikuma ja suunad panema.

Maido Ruusmann: - kui on investoreid ja sobivaid lahendusi, peaksime koos mõtlema. Suurus ja koht üldhoolduseks ei ole võib-olla kõige parem.

Karl Kirt: - dokumendiregistrist sai lugeda, et praegune gümnaasiumi toitlustaja on otsustanud oma tegevuse lõpetada. Valga näitel on hinnad hankel üles löödud. Milline plaan on sügisel? Kas minnakse oma köögiga?

Maido Ruusmann: - saada soodsat toitlustusteenust läbi avaliku hanke Valga näitel ei õnnestunud. Sisse ostetava toidu hind oli väga kõrge. Isiklik arvamus on, et tundub, on vajalik komplekteerida oma köök. Esimesel võimalusel hakatakse pidama ka läbirääkimisi. Kui FIE Luule Pärn lõpetab, kas see tähendab seda, et kõik töötajad lõpetavad või on kokad ja abitöötajad nõus jätkama. Teema on aktuaalne ja laual. Valga näitel tundub, et sisse ostetava toidu hind on väga kõrge.

Allan Ilisson: - mitu kohta on Tõrva Gümnaasiumi õpilaskodus? Kas need on kõik täidetud või on kohti puudu?

Maido Ruusmann: - minule teadaolevalt ei ole ühtegi kohta täidetud. Seega kohti puudu ei ole.

Allan Ilisson: - mitu kohta seal on?

Maido Ruusmann: - inimestega on võimalik täita 30 kohta. I korrusel on 3 tuba kuni 12 kohaga ja on II korruse toad.

Karl Kirt: - Tõrva Veejõud on esitanud projekti kogumaksumusega ca 240 000 €. Mis projektiga on tegu ja kuidas kaetakse omaosaluse nõue?

Maido Ruusmann: - tegemist on projektiga, mis peaks lahendama energia küsimuse - päikesepaneelide rajamine ja välja ehitamata välisauna ala rajamine. Operaator katab puudu

oleva omaosaluse. OÜ Tõrva Veejõud poolt sellesse kompleksi praegu plaanis investeerida ei ole.

Tarmo Tamm: - käisin nädalavahetusel jalgsi Coopis. Linna alguses olev reklaamteavituse tahvel – kui jalakäija läheb kõnniteele, ei märka linna poolt tulevad autod kõnniteele minevaid inimesi. Võiks neid asju vaadata ja vajadusel ümber tõsta. Palju läheb vabariigi aastapäev meile rahaliselt maksma?

Maido Ruusmann: - ei oska peast öelda. Saame selle järgmisel volikogul öelda. Mis puudutab silti, on see seal olnud varsti 10 aastat. Ei oska rohkem kommenteerida. Ei ole kuulnud, et ta kedagi veel häirib.

Ülle Juht: - väljas oli kultuuri tunnustuse konkursi kutse. Kui aktiivne oli esitamine?

Helen Elias: - kindlasti on esitatud neli laureaati. Sellega tuleme kindlasti järgmisse haridus- ja kultuurikomisjoni.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Tõrva valla 2023. aasta eelarve II lugemine

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - eelarve esimesest lugemisest on möödunud peaaegu kaks kuud. Peale I lugemist oli selge, et valla põhitegevuse tulud ei suurene, pigem langevad. Nii oligi, langes tasandusfondi toetus. Energiakulude katteks eraldati loodetud 100 000 € asemel 33 000 €. Ka see ei aidanud põhitegevuse tulemit suurendada. Et saada eelarve tasakaalu ja et põhitegevuse tulemit kataks laenu tagasimakse ning intressid, oli vaja tulusid kärpida. Jaanuaris käisid koos volikogu komisjonid, kus käisin olukorrast rääkimas. Jaanuaris hakkaski vallavalitsus eelarvet kärpima. Vaadati üle ka põhitegevuse tulud, kas on võimalus neid suurendada. Mõned kohad ka leiti. II lugemiseks on selgunud toetusfondi suurus. Eelarvesse sai lisatud pikaajalise hoolduse koordineerimise toetus 213 000 €. Põhitegevuse tulude ja kulude vahe on ca 170 000 €. Kärpimiseks vaatasime üle kogu eelarve. Jätta asjad seekord ostmata, kui need ei ole just katki. Peale kärpimist suurenes tulemit 197 000 € võrra ning eelarve sai tasakaalu. Lisaks põhitegevusele vähendati ka investeerimistegevuses põhivara soetust 109 000 € võrra. Makstavaid intresse suurendati 40 000 € võrra, mis on praeguste laenude juures kokku 118 000 €.

Haridus- ja kultuurikomisjonis tõstati koolide ja lasteaiade personali lõuna maksumus, mis otsustati tõsta 2 euronit.

Muudatusettepanekud eelarve eelnõu osas esitasid EKRE fraktsioon ja Valimisliidu Ühtne Kogukond fraktsioon. Majandus-eelarve komisjon käis I ja II lugemise vahel koos kahel korral. Esimesel koosolekul vaadati üle vallavalitsuse poolt tehtud kärped ja teisel koosolekul fraktsioonide esitatud muudatusettepanekud. Volikogus hääletamiseks jäi EKRE fraktsiooni ettepanek, mis puudutab volikogu aseesimeeste ja volikogu liikmete hüvitusi. Valimisliidu Ühtne Kogukond fraktsioonil oli küsimus, palju hoiti kokku sügisel haridusmaastikul toimuvate muudatuste tõttu? Seda on praegu väga raske hinnata, kõige lihtsam on hinnata õpetajate palkasid. Kui koolides toimub õppetöö, on vaja hoonet ikka kütta ning on elektrikulu. Seega majandamiskulud ei ole oluliselt väiksemad. Õpetajate palgatoetus riigilt tuleb vallale ühe summana ja see on 2023. aastal kokku 2 043 485 €. Toetuse eraldamise aluseks on 100% õpilaste arv. Koefitsiendid on KOV-dele, mis asuvad pealinnast kaugemal. Eelarve seletuskirjas on palgatoetus jagatud koolide peale vastavalt õpilaste arvule nii nagu on riigieelarve seletuskirjas. Selle, et peame haridusmaastikul midagi muutma, tingib õpilaste arv.

Küsimused

Tarmo Tamm: - kas saan õigesti aru, et maapiirkonnas olevatele koolidele antakse raha koefitsiendiga?

Maire Appo: - valla peale on üks koefitsient.

Karl Kirt: - mis on viimane variant, millega seoses haridusreformiga hetkel tegeletakse? Saan aru, et seda varianti käiakse hoolekogudes kooskõlastamas. Saan aru, et selle variandiga on meie ette tulnud ja viimane tähtaeg on märts kui muudatuste otsusega volikogusse tullakse. Kas saaks ülevaate, mis on planeeritud?

Maire Appo: - saan vastata vaid eelarve seiskohast. Hummuli ja Ala on sügisest kuueklassilised ning Ritsu kinni. Nii on planeeritud eelarve kulud.

Helen Elias: - nii nagu Maire ütles, nii nagu hariduse arengukava kooli astmete osas ette näeb, täpselt nii on praegu eelarves muudatustega arvestatud.

Volikogu esimees soovis panna hääletusele EKRE fraktsiooni esitatud ettepaneku volikogu personalikulude kohta.

Virgo Kosemets: - selgitusena tahan lisada. Ettepanek põhineb sellel, kui volikogu sai kokku, otsustati poliitilise otsusena teha kaks tasulist volikogu aseesimehe kohta. Tol ajal kehtinud KOKS-i järgi võis töötasu maksta ühele aseesimehele ja hüvitisi võis maksta kuludokumentide alusel. Kahe aseesimehe ära ostmist nimetatakse meil hüvitiseks. Mis puudutab Kalle Visterit, võib nimetada poliitiliseks kokkuleppeks ja see haakub ka tol hetkel kehtinud seadusega, kuid moraalsest küljest asi nagu paigas ei ole. Kas te tollet hetkel kui hääletasite poolt, meie kaheksa olime vastu, kas arvutasite, mida see poliitiline kokkulepe vallale tähendab? Kalle Vister sai 2022. aastal hüvitisi 10 115 €. Kui me korrutame selle neljaga, saame üle 40 000 €. Tiiu töötasu on kurioossem. KOKS-is sellist võimalust tol ajal ei olnud ja nimetati seda hüvitiseks. Ei saa aru, mis suur koormus on, et on saanud koos riigi maksudega 2022. aastal 8349 €. Korrutades selle neljaga saame jällegi väga suure summa. Sellele oleks võinud mõelda siis, kui hakkasime hääletama. Poliitiline kokkulepe oli Reformierakonna ja Isamaa vahel. See oli Reformierakonna mitte kogukonna huvides. Ma ei tea, mida taheti kompenseerida teisele aseesimehele tasu määrates. See oli jällegi Reformierakonna mitte valla üldistes huvides. Reformierakond maksis oma huvid kinni maksumaksja rahadega. Ei pea seda eetiliseks ega õigeks. Siit tulenevalt on ettepanek lõpetada need maksmised ära. Teoreetiliselt peaks Reformierakond selle kompenseerima või saadikud peaksid teatud osast oma palgast loobuma.

Eero Viisu: - oled ise ettevõtja ja oled pannud kõik tasud ühte patta, mis saavad nii Tiiu kui Kalle. Komisjoni esimeeste tasu on eraldi tasu.

Allan Ilisson: - tahaksin täiendada. Kui asja uurisime ja suhtlesime Rahandusministeeriumiga, kehtis tol hetkel KOKS sellisena, et tasu võis maksta volikogu esimehele või aseesimehele. Rahandusministeeriumi inimesed olid teadlikud, et selline n-ö moraalivastane asi toimub ja olid üllatunud, et meie vallas on olukord selline nagu ta on. Hüvitis on ikkagi ühekordne väljamakse. Seda seadust pidi muudetama ja kas seaduse muudatus on tulnud, ei tea. Tasuline koht on volikogu esimehel või aseesimehel, ammuigi mitte kolmandal isikul.

Volikogu esimees pani hääletusele EKRE fraktsiooni ettepaneku volikogu aseesimeestele hüvitist mitte maksta ja volikogu liikmete personalikulude vähendamine.

Toimus avalik hääletamine. Esitatud ettepaneku poolt oli 5 volikogu liiget, vastu oli 12 volikogu liiget ja 2 liiget olid erapooletud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Majandus-eelarve komisjoni esimees sõna ei soovinud.

Otsustati: lugeda Tõrva valla 2023. aasta eelarve II lugemine lõppenuks.

3. Tõrva valla 2023. aasta eelarve vastuvõtmine

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - valla põhitegevuse tulud kokku on 10 617 169 eurot ja põhitegevuse kulud kokku on 9 975 298 eurot. Põhitegevuse tuleml on 641 871 eurot. Investeeringustegevus on kokku -1 407 020 eurot, mis koosneb investeeringustegevuse tulude ja kulude vahel. Investeeringustegevuse kuludeks on põhivara müük ja saadav sihtfinantseerimise toetus. Kulud on soetatav põhivara, antud toetused põhivara soetuseks ja laenu intressid. Investeeringustegevuse kulud on suuremad kui tulud. Finantseeringustegevuse suuruseks on 1 034 900 eurot. See on see, mis katab eelarve investeeringustegevust. See koosneb laenu võtmisest ja laenu tagasimaksetest. Nõuete ja kohustuste saldo muutus on negatiivne -269 751 eurot. Eelarve kogumaht on 12 673 998 eurot.

Küsimused

Karl Kirt: - Maire on teinud olukorras, kus me täna oleme, väga head tööd. Panna kokku eelarve teadmata, mida elu toob, eriti sügisel. Komisjonides teravatele küsimustele vastamine ja debateerimine ei ole lihtne. Küsimus puudutab kaasavat eelarvet. Ettepanek on, et see võiks käia kindla korra järgi. Kunagi täpselt ei tea, millal see tuleb, millal mitte. Täna eelarve vastuvõtmise poolt ei hääleta, kuna ei ole selge, mis sügisel saama hakkab, aga samas on see eelarvesse sisse kirjutatud.

Virgo Kosemets: - küsisin istungi alguses, kas meil on mingit õigust teada saada, kuidas kasutavad meie vahendeid meie allasutused, kes on nagu eraldiseisvad juriidilised isikud? Sain vastuseks, et meil ei ole seda õigust teada. Tegin ettepaneku võtta maha Mulgi Elamuskeskuse investeeringustegevusest 70 000 €. Andes raha, ilma et saaks sõna sekka öelda, et saaksime selle kasutamist kontrollida. Samas tõmbame enda eelarvest maha 200 000 €. Kas see on õige? Andes kellelegi investeeringustegevuseks 80 000 € lihtsalt ära, ilma et saaksime kontrollida, kas see on sinna läinud või mitte.

Maido Ruusmann: - ei rääkinud, et ei ole õigust teada. Ütlesin, et ei saa võrdsustada valla osalusega äriühinguid või valla liikmelisusega mittetulundusühinguid valla ametiasutusega või vallavalitsuse hallatavate asutustega. Mis puudutab nende üle järelevalvet, sisulisi tegevusi, ei tea, et meil oleks piiranguid. Loomulikult on igal asutusel oma struktuur, kes mis rolli täidab. Kas on järelevalveorganiks nõukogu, mille nimetab omanik, kas on see üldkoosolekul esindaja, audiitor või on see keegi muu. Rääkida, et anname raha kuhugi, kus me ei tea milleks. Kui volinik Kosemets ei tea, ei tähenda, et Tõrva Vallavolikogu või vallavalitsuse asutused ei tea. Seadusest tulenev järelevalveorgan on omavalitsusel revisjonikomisjon. Revisjonikomisjon koostab oma tööplaani. Revisjonikomisjonis on ka EKRE esindaja. Kui on kõhklusi või kahtlusi, siis on võimalik teha igasuguseid revisjone. Rääkida juttu, et paneme kuhugi ja me ei tea midagi, on tegelikult jama. Igal asjal on oma õige jada ja oma struktuur. Teeme asju ikka õigesti ja nimetame õigesti.

Virgo Kosemets: - kui mina nii kodanikuna kui volikogu liikmena esitan päringu Tõrva Veejõule, siis nemad ei ole kohustatud mulle vastama.

Harry Mägi: - revisjoni komisjonil on oma tööplan, millele vastavalt käime läbi asutused. Teeme oma tööd.

Virgo Kosemets: - kas teil on õigus revideerida ka Mulgi Elamuskeskust?

Harry Mägi: - see ei ole valla asutus.

Tarmo Tamm: - vabandan, et poliitiline rünnak häiris majandus-eelarve komisjonis finantsjuhti, kes on oma tööd väga hästi teinud. Olles jälginud juba viiendat aastat meie eelarvelisi võimalusi, sattusin täna ühe artikli peale, kus Reformierakonna poliitik Rait Maruste on väga hästi kirjutanud, et mediaankeskmise on Eesti kohalikel omavalitsustel 7768 inimest. Meie oleme alla mediaankeskmise. Kõik, kes on alla selle, ei saa hakkama. Oleme olnud hästi tublid ja teinud investeeringuid. Investeeringuid suudame teha vaid laenu peale. Läheb veel kolm aastat ja 2027 oleme täielikult käpuli. Me ei suuda võtta ka enam laenu, kuna seda ei ole kuskilt enam võtta. Minu sõnum on see, et investeerimistegevus maha võtta ja mõelda väga põhjalikult läbi. Vaatamata veel sellele asjaolule, et investeeringud on ainult Tõrva linna. Kiidan finantsjuhti, kuid eelarvet üldises mõttes ma kiita ei saa.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Majandus-eelarve komisjoni esimees sõna ei soovinud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 1 „Tõrva valla 2023. aasta eelarve vastuvõtmine“.

Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 14, vastu 5.

4. Laenu tagamine

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - teema puudutab AS Tõrva Tervisekeskuse polikliiniku ehk Tartu tn 4 hoone rekonstrueerimiseks võetava laenu garanteerimist summas kuni 700 000 eurot. Rekonstrueerimine on plaanitud finantseerida kolme peamise rahastusallikaga. Üks on Euroopa Liidu toetus suurusjärgus 640 000 €, teine on tütarettevõtte AS Tõrva Tervisekeskus enda poolt võetud laen summas kuni 700 000 € ning kolmas on Tõrva valla poolt võetav laen suurusjärgus 600 000 €. Selle ettepanekuga tuleme kunagi hiljem ka volikokku. Tänapäevane ettepanek on garanteerida laen summas kuni 700 000 €.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 1 „Laenu tagamine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19.

5. Audiitori määramine

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - detsembris viisime läbi audiitori hanke. Audiitori hanget saab teha minimaalselt kaheks aastaks. Siiani oleme teinud kaheks aastaks, nüüd kolm aastat. Hanke tegime tervele konsolideerimisgrupile: OÜ Tõrva Veejõud, SA Tõrva Tervisekeskus, Tõrva Vallavalitsus ise ja SA Tõrva Haigla likvideerimisel ühe aasta kohta. Hanketeade saadeti kolmele audiitorfirmale: E-Audit OÜ, AMC Audit OÜ ja Loodi Finantsid OÜ.

E-Audit teatas, et ta ei kandideeri, kuna ei vasta esitatud tingimustele. Loodi Finantsid OÜ ei esitanud pakkumust. Oma pakkumuse saatis AMC Audit OÜ, mis oli kogu konsolideerimisgrupile 19 200 eurot koos käibemaksuga. Ettepanek on määrata Tõrva

Vallavalitsuse konsolideeritud majandusaasta aruannet auditeerima **OÜ AMC Audit**,
vandeaudiitor Merike Kiisk.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 2 „Audiitori määramine“.
Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19.

6. Tõrva valla huvihariduse ja huvitegevuse kava 2023 kinnitamine

Ettekandja: abivallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: noorsootöökomisjoni esimees Giia Timpson

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Helen Elias: - huvihariduse ja huvitegevuse kava on oma ülesehituselt sarnane eelmise aasta kavale. Kui olin kava tutvustanud noorsootöökomisjonis ning haridus- ja kultuurikomisjonis, oli kava 17 825 € võrra väiksem. 31.01.2023 seisuga on huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi suurus 2023. aastal riigi poolt kinnitatuna 106 515 eurot. See on toetusfond, mis on suunatud noortele vanuses 7–19 aastat. Ette on nähtud ka teatud valdkonnad, kuhu tuleb kindlasti panustada. Need on kultuur, sport ning loodus-täppisteadused ja tehnoloogia.

Eelmise aasta lõpus uuendasime ka huvitegevuse korda. On tegevustoetused meie mittetulundusühingutele ja transporditoetused neile, kes tahavad osaleda huvitegevuses väljaspool Tõrva valda. Kord näeb ette, et huviringide tegevustoetuse taotlusi hindab vallavalitsuse moodustatud komisjon ja teeb ettepaneku vallavalitsusele vastavalt määruse kriteeriumitele ja kavale. Hindamiskomisjon on hinnanud taotlused ja kajastanud need Tõrva valla huvihariduse ja huvitegevuse kavas 2023. Summa, mis suurenes pärast komisjonides käimist, on jaotatud ära taotlejate vahel.

Küsimused

Virgo Kosemets: - see, mis puudutab transpordi summat, 2000 €. Karl Kirt ütles, et kui see tuleb, võtame selle teadmiseks ja pakume välja variandi. See variant on selline nagu oli, ei ole muutunud. Kõige lihtsam näide on jalgpall, kus on erinevad grupid peavad turniiride tõttu sõitma kuhugi. See 2000 € jääb väga vaheks.

Helen Elias: - see on kompensatsioon lastele, kes osalevad huvitegevuses väljaspool Tõrva valda ja on konkreetselt isikute põhine. See, mida taotlesid klubid, on spordiringide toetuse sees. Iga klubi taotles transpordi jaoks erinevalt toetust. 29 000 € läheb meie vallas tegutsevatele klubidele nende endi taotluste alusel.

Romet Piller: - kes kuulusid komisjoni?

Helen Elias: - noortevolikogu esindaja Marilyn Hindre, spordi- ja rahvatervise spetsialist Tiina Neumann, noorsootöökomisjoni esimees Giia Timpson, mina ja noortekeskuse juhataja Annelore Hirschon.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Noorsootöökomisjoni esimees sõna ei soovinud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 3 „Tõrva valla huvihariduse ja huvitegevuse kava 2023 kinnitamine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 17, erapooletuid 2.

7. Detailplaneeringu menetluse lõpetamine Valga 51a detailplaneeringu Järve puhkeala osas

Ettekandja: keskkonnaspetsialist Terje Tomson

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna keskkonnaspetsialistile.

Terje Tomson: - Valga 51a detailplaneering algatati aastal 2010 ja hõlmas see kogu Valga 51a kinnistut ning Järve puhkeala kinnistut. Planeeringuala suurus oli koos Järve puhkeala katastriüksusega ligikaudu 7,5 ha. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgsel avalikul arutelul tehti ettepanek arvata Järve puhkelala planeeringualast välja. Olles planeeringu menetlusega lõpusirgel, oli mõistlik esitada planeering Rahandusministeeriumile heakskiidu saamiseks osalise kehtestamisega. Rahandusministeerium andis oma heakskiidu. Vallavolikogu kehtestas osaliselt detailplaneeringu 2021. aasta septembris. Järve puhkeala jäi planeeringualast välja. Võttes arvesse, et planeeringust huvitatud isik on esitanud avalduse lõpetatada detailplaneeringu menetlus Järve puhkeala osas, on põhjendatud detailplaneeringu koostamise lõpetamine.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 4 „Detailplaneeringu menetluse lõpetamine Valga 51a detailplaneeringu Järve puhkeala osas“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19.

8. Jaoskonnakomisjonide moodustamine

Ettekandja: vallasekretär Signe Kiin

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallasekretärile.

Signe Kiin: - lähenemas on Riigikogu valimised ja hääletamise läbiviimiseks on Tõrva vallas moodustatud neli valimisjaoskonda. Volikogu peab nimetama jaoskonnakomisjoni esimehe, jaoskonnakomisjoni liikmed ja asendusliikmed. Erakondadel oli võimalus nimetada oma esindajad hiljemalt 24. jaanuariks. Seda võimalust kasutati. Nimed, kes esitati erakondade poolt, on toodud seletuskirjas. Teen ettepaneku kinnitada ülejäänud liikmed nagu on eelnõus esitatud.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 5 „Jaoskonnakomisjonide moodustamine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19.

9. Rahvakohtunikukandidaatide valimine

Ettekandja: vallasekretär Signe Kiin

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallasekretärile.

Signe Kiin: - meile on tulnud kohtu poolt kiri, et Tõrva Vallavolikogu peaks valima neli rahvakohtuniku kandidaati. Kandidaatide esitamise osas erilist aktiivsust ei märganud. Kuna

meil on kolm kandidaati, palusin veel volikogu liikmeid. Panime vastava info kodulehele ja selle tulemusena laekus meile kolm kandidaati: Karin Keernik, Liia Sloog ja Liivi Tafenau.

Romet Piller andis nõusoleku kandideerida rahvakohtuniku kandidaadiks.

Salajase hääletamise läbiviimiseks moodustati avalikul hääletamisel (17 poolt) häältelugemiskomisjon koosseisus: Signe Kiin, Eve Eisen, Aivar Uibu.

Vaheaeg:17.30–17.48

17.44 – istungilt lahkus Marge Udras

Viidi läbi salajane hääletus.

Häältelugemiskomisjoni esimees Signe Kiin luges ette hääletamistulemuste protokoll.

Välja jagati 19 sedelit. Hääletamiskastis oli 19 sedelit. Hääletamise tulemused olid:

Karin Keernik - 17 poolt, Liia Sloog - 18 poolt, Liivi Tafenau - 18 poolt, Romet Piller - 18 poolt.

Seega on kõik kandidaadid osutunud valituks rahvakohtunikukandidaatideks.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: salajase hääletamise tulemusel võeti vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 6 „Rahvakohtunikukandidaatide valimine“ (hääletamistulemuste protokoll on lisatud käesolevale protokollile).

10. Volituste andmine lepingu sõlmimiseks

Ettekandja: vallavanem Mairo Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Mairo Ruusmann: - Vanamõisa elamupiirkonna kõik krundid on leidnud omaniku. 17 krundi võõrandasime noore pere programmi raames ja 6 enampakkumise käigus, mis viidi läbi osta.ee keskkonnas. Ühe kinnistu enampakkuja oli minu vend. Vastavalt korruptsioonivastasele seadusele, on mul oma ligimestega vallavanemana tehingu tegemine keelatud. Sellest tulenevalt palun määrata ja anda õigus lepingu sõlmimiseks abivallavanemale Aivar Uibule.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 7 „Volituste andmine lepingu sõlmimiseks“. Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 18.

11. Määruse kehtetuks tunnistamine

Ettekandja: volikogu liige Karl Kirt

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Karl Kirdile.

Karl Kirt: - põhjuseid, miks Valimisliit Ühtne Kogukond fraktsioon esitas eelnõu, millega soovib tunnistada kehtetuks määruse „Tõrva valla haridus- ja noorte valdkonna arengukava 2030 vastuvõtmine“, on kaks. Üks on ilmnenu vastuolu seadusega ja teine põhjus on, et me ei ole nõus, et arengukava järgi lähevad gümnaasium, põhikool ja lasteaed ühe juhtimise alla.

Olles tutvunud ka vallavalitsuse seisukohaga, mis ei toeta eelnõu vastuvõtmist, jään eriarvamusele. Eelnõu on teie ees ja hääletage nii nagu igaüks ise soovib.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Volikogu esimees pani hääletuse eelnõu „Määruse kehtetuks tunnistamine“.
Toimus avalik hääletamine - poolt 7, vastu 11.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Mihailov
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija